

gemeente
Zoetermeer

Stadspeiling 2022

Deelrapport energietransitie

Stadspeiling 2022

Deelrapport energietransitie

Januari 2023

Uitvoering onderzoek: Josée Boormans, afdeling JaBo/Onderzoek en Statistiek
In opdracht van: Ingrid Hordijk, afdeling Stedelijk Ontwikkeling

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
SAMENVATTING	3
1. ONDERZOEKSVERANTWOORDING	4
1.1 inleiding	4
1.2 respons	4
2. ENERGIETRANSITIE	5
2.1 aardgasvrij wonen in 2040	5
2.2 mening over aardgasvrij wonen	5
2.3 belangrijkste zorgen, wensen en/of vragen rond aardgasvrij wonen	7
2.4 acceptatievoorwaarden aardgasvrij wonen	7
2.5 plannen voor (verdere) verduurzaming	8
2.6 bekendheid Energieloket en informatiebehoefte	9
BIJLAGE 1. Tabellen	11
BIJLAGE 2. Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid	13
BIJLAGE 3. Populatie, steekproef, veldwerk en respons	14
BIJLAGE 4. Vragenlijst onderzoek	15

SAMENVATTING

- Er zijn 883 respondenten die één of meer vragen over het onderwerp energietransitie uit de stadspeiling 2022 hebben ingevuld. Een respons van 22%.
- Meer dan de helft van de respondenten wil in 2050 of al eerder in 2040 aardgasvrij zijn. Eén op de vijf respondenten vindt de landelijke doelstelling om in 2050 aardgasvrij te zijn niet realistisch.
- Meer dan 80% van de respondenten uit een koopeengezinswoning willen hun huis (nog) aardgasvrij maken, hebben dat geheel of gedeeltelijk gedaan of hun huis was al aardgasvrij bij de aankoop.
- Van respondenten in een koopappartement of -flat ligt dat percentage lager. Daar zegt 45% dat hun VvE wel plannen heeft maar nog meer duidelijke informatie nodig heeft of nog onvoldoende financiële middelen heeft. Of hun VvE heeft al duidelijke plannen om aardgasvrij te worden of heeft zelfs al maatregelen genomen om aardgasvrij te worden. De overige respondenten weten niet hoe hun VvE er tegenover staat of hun VvE wil (nog) niet aardgasvrij worden.
- Eigenaren van koopwoningen (eengezins of appartement/flat) die eventuele plannen hebben om aardgasvrij te worden zijn het meest bang voor de hoge kosten van aardgasvrij wonen. Daarnaast is ook een zorg voor hen dat ze niet weten wat ze dan allemaal aan hun huis moeten veranderen. Ook zouden beide groepen graag hulp bij de uitvoering ervan hebben.
Voor meer dan een kwart van de respondenten in een koopeengezinswoning speelt dat ze al op leeftijd zijn en bang zijn de investering niet meer terug te gaan verdienen of hun spaargeld liever aan iets anders besteden. Bij respondenten in een koopflat of -appartement speelt dit zelfs bij ruim meer dan een derde van de respondenten.
- Voor respondenten in een koopeengezinswoning is het aardgasvrij maken van hun woning meestal wel acceptabel als de investeringskosten niet te hoog zijn of als er subsidie is voor het nemen van maatregelen en ook dat er heldere en betrouwbare informatie is. Voor respondenten in een koopflat/-appartement zijn ook belangrijke voorwaarden dat hun energiekosten ongeveer gelijk blijven en ook dat ze heldere en betrouwbare informatie krijgen.
- Van de respondenten die nog niet (helemaal) aardgasvrij zijn, zegt meer dan 40% van plan zijn om te investeren in het (verder) verduurzamen van hun woning of wooncomplex (VvE). En nog eens bijna 40% is van plan dat misschien te gaan doen.
- Het Energieloket Zoetermeer is bij minder dan 40% van de respondenten bekend.
- In totaal zegt 37% van de respondenten behoefte te hebben aan informatie of advies over verduurzamen en energie besparen.
Bij huiseigenaren (eengezinswoning of koopflat of -appartement) is er vooral behoefte aan informatie over het verduurzamen van de woning. Daarnaast is er ook behoefte aan informatie en ondersteuning bij het aanvragen van subsidie(s) en aan informatie over kleine, praktische besparingsmaatregelen die ze in huis kunnen nemen. Ook is er interesse in de collectieve aankoop van zonnepanelen en isolatiematerialen.
Onder huurders bestaat vooral belangstelling voor informatie over kleine, praktische besparingsmaatregelen die ze in huis kunnen nemen of inzicht in welke apparaten in huis de meeste invloed hebben op de hoogte van hun energierekening.

1 ONDERZOEKSVERANTWOORDING

1.1 inleiding

Eind september/begin oktober 2022 is in Zoetermeer de jaarlijkse Stadspeiling gehouden. In deze enquête worden er over uiteenlopende onderwerpen vragen gesteld aan de inwoners van Zoetermeer. Eén van de onderwerpen in de stadspeiling van dit jaar is het onderwerp 'energietransitie'.

1.2 respons

Voor de stadspeiling 2022 zijn er drie niet overlappende steekproeven getrokken uit het bevolkingsbestand van de gemeente Zoetermeer van elk 4000 inwoners van 18 jaar en ouder. Voor de personen geldt bovendien dat zij op dat moment niet woonachtig waren in een 'bijzonder woongebouw' (verzorgingshuis, penitentiaire inrichting, gezinsvervangend tehuis) of in een woonwagen. Aan de personen uit de drie steekproeven zijn verschillende enquêtes (A, B of C) voorgelegd. De vragen over de energietransitie waren in vragenlijst A opgenomen.

De vragen over het onderwerp energietransitie zijn in voldoende mate beantwoord door 883 personen (568 respondenten vulden een digitale vragenlijst in en 315 respondenten een papieren vragenlijst). Dit is een respons van 22%.

Niet alle respondenten vulden alle vragen in. Bij de uitkomsten in dit rapport staat telkens vermeld op hoeveel respondenten de uitkomsten betrekking hebben.

Eigen aan steekproefonderzoek is dat de uitkomsten een schatting geven van de werkelijkheid. In bijlage 2 is een overzicht opgenomen van de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid rondom de onderzoeksuitkomsten. In bijlage 3 staat een verdeling van de bevolking, steekproef en respons van Zoetermeerders van 18 jaar en ouder.

De vragenlijst van dit onderzoek is terug te vinden in bijlage 4.

In bijlage 1 staat toelichtende tabellen op de resultaten uit het rapport.

2

ENERGIETRANSITIE

2.1 aardgasvrij wonen in 2040

In 2050 moeten alle Nederlandse woningen aardgasvrij zijn. Zoetermeer streeft naar een aardgasvrije gebouwde omgeving in 2040.

Aan alle respondenten is gevraagd aan te geven welke van een aantal voorgelegde uitspraken het beste past bij hun mening over het streven naar een aardgasvrije gebouwde omgeving in Zoetermeer.

Van de respondenten geeft 27% aan dat ze graag zien dat Zoetermeer voorloopt en vaart maakt met de landelijke doelstellingen om aardgasvrij te worden. Aan de andere kant vindt 27% dat Zoetermeer moet aansluiten bij de landelijke doelstellingen om uiterlijk in 2050 aardgasvrij te zijn (27%). Eén op de vijf respondenten (20%) vindt de landelijke doelstelling om aardgasvrij te worden niet realistisch en 8% is het helemaal niet eens met het streven om aardgasvrij te wonen. De overige 17% heeft er geen mening over of weet het niet.

Tabel 1. Uitspraak die het beste past bij de mening van de respondent over het streven naar een aardgasvrije gebouwde omgeving in Zoetermeer in 2040 (n=873)

Uitspraak:	Aantal	In % van het totaal
Ik zie graag dat Zoetermeer voorloopt en vaart maakt met de landelijke doelstellingen om aardgasvrij te worden	239	27,4%
Ik zie graag dat Zoetermeer aansluit bij de landelijke doelstelling om uiterlijk in 2050 aardgasvrij te zijn	235	26,9%
Ik vind de landelijke doelstelling om aardgasvrij te worden niet realistisch	175	20,0%
Ik ben het helemaal niet eens met het streven om aardgasvrij te wonen	72	8,2%
Ik weet het nog niet/ geen mening	152	17,4%
Totaal	873	100,0%
Geen antwoord: 10 respondenten		

2.2 mening over aardgasvrij wonen

Om na te gaan hoe huurders en kopers denken over aardgasvrij wonen, is in dit onderzoek een onderscheid gemaakt in kopers en huurders om vervolgvragen aan de verschillende groepen te kunnen voorleggen.

Van de respondenten woont 26% in een huurwoning, 62% in een koopwoning (eengezinswoning) en 12% in een koopwoning (appartement/ flat).

Tabel 2. Woonsituatie van de respondent (n=879)

Soort woning	Aantal	In % van het totaal
Huurwoning	231	26,3%
Koopwoning (eengezinswoning)	546	62,1%
Koopwoning (appartement/ flat)	102	11,6%
Totaal	879	100,0%

Sommige bewoners denken na over het helemaal aardgasvrij maken van hun huis, anderen juist nog helemaal niet. Weer andere bewoners hebben hun huis al aardgasvrij gemaakt of zijn hier mee bezig. Aan alle respondenten in een koopwoning (eengezinswoning of flat/ -appartement) is gevraagd hoe zij tegenover aardgasvrij wonen staan.

Koopwoning (eengezinswoning)

Er zijn 546 respondenten die in een koopeengezinswoning wonen. Iets minder dan een achtste van hen (12%) wil niet aardgasvrij zijn. Een klein percentage respondenten (5%) zegt niet de (mede-) eigenaar van het huis te zijn. De overige respondenten (82%) willen hun huis (nog) aardgasvrij maken, hebben dat geheel of gedeeltelijk gedaan of hun huis was al aardgasvrij bij de aankoop.

Tabel 3. Mening over het aardgasvrij maken van het huis (n=540)

Uitspraak:	Aantal	In % van het totaal
Ik wil dat wel doen, maar ik heb me er nog niet in verdiept	108	20,0%
Ik wil dat wel, maar de informatie is niet helder, ik weet niet wat ik moet doen	67	12,4%
Ik heb me er wel in verdiept, maar ik heb nog niets gedaan	70	13,0%
Ik heb plannen om maatregelen te nemen	37	6,9%
Ik heb al maatregelen genomen, maar ik ben nog niet (helemaal) aardgasvrij	114	21,2%
Ik heb maatregelen genomen en ben nu aardgasvrij	5	0,9%
Mijn huis was al aardgasvrij bij de aankoop	44	8,1%
Ik wil het niet	67	12,4%
Niet van toepassing: ik ben niet de (mede-) eigenaar	28	5,2%
Totaal	540	100,0%
Geen antwoord:	6	

Koopwoning (appartement/ flat)

Aan alle respondenten die wonen in een koopflat of -appartement (n=102) is gevraagd hoe hun VvE staat tegenover het aardgasvrij maken van hun flat/ appartement.

Volgens 36% van de respondenten wil hun VvE het wel maar heeft zich er nog niet voldoende in verdiept, heeft meer duidelijke informatie nodig of heeft nog onvoldoende financiële middelen.

Volgens 7% van de respondenten zijn er bij hun VvE duidelijke plannen om aardgasvrij te worden en volgens 2% zijn er al maatregelen genomen maar zijn ze nog niet (helemaal) aardgasvrij. In totaal weet 37% van de respondenten niet hoe hun VvE hier tegenover staat. In totaal geeft 7% van de respondenten aan dat hun VvE (nog) niet aardgasvrij wil worden.

Tabel 4. Mening van de VVE over het aardgasvrij maken van de flat/ appartement (n=873)

Mening van de VVE	Aantal	In % van het totaal
Onze VVE wil wel, maar we hebben er ons nog niet voldoende in verdiept	8	8,0%
Onze VVE wil wel, maar we hebben meer de duidelijker informatie nodig	12	12,0%
Onze VVE heeft zich er al wel in verdiept, maar we hebben nog niets gedaan	12	12,0%
Onze VVE wil wel, maar we hebben onvoldoende financiële middelen	4	4,0%
We hebben plannen om maatregelen te nemen en weten wat we willen doen	7	7,0%
We hebben al maatregelen genomen, maar we zijn nog niet (helemaal) aardgasvrij	2	2,0%
Onze flat of appartementencomplex is al aardgasvrij	8	8,0%
Onze VvE is hierover verdeeld	3	3,0%
Onze VvE wil het (nog) niet	7	7,0%
Weet niet	37	37,0%
Totaal	100	100,0%
Geen antwoord:	2	

2.3 belangrijkste zorgen, wensen en/of vragen rond aardgasvrij wonen

Aan alle respondenten in een koopwoning, die hebben aangegeven aardgasvrij te willen zijn en/of eventuele plannen hebben om aardgasvrij te worden, is gevraagd wat hun belangrijkste zorgen, wensen en/of vragen zijn rond aardgasvrij wonen.

Zowel respondenten in een koopeengezinswoning (58%) als respondenten in een koopflat of -appartement (49%) zijn het meest bang voor de hoge kosten van aardgasvrij wonen. Daarna scoort bij beide groepen het hoogst dat ze niet weten wat ze dan allemaal aan hun huis moeten veranderen. Ook zouden beide groepen graag hulp bij de uitvoering ervan hebben.

Voor meer dan een kwart van de respondenten (27%) in een koopeengezinswoning speelt daarnaast dat ze al op leeftijd zijn en bang zijn de investering niet meer terug te gaan verdienen of hun spaargeld liever aan iets anders besteden. Bij respondenten in een koopflat of -appartement speelt zelfs bij 36% dat ze al op leeftijd zijn en bang zijn hun investering niet meer terug te verdienen en hun spaargeld liever aan iets anders willen besteden.

Tabel 5. Belangrijkste zorgen, wensen en/of vragen rond aardgasvrij wonen van respondenten in een koopwoning (eengezinswoning) en van respondenten in een koopwoning (flat/ appartement)

- Men mocht meer antwoorden geven

	Koopwoning (eengezinswoning)		Koopwoning (flat/ appartement)	
	Aantal	In % van het totaal aantal respondenten	Aantal	in % van het totaal aantal respondenten
- Ik ben bang voor hoge kosten	262	58,2%	47	48,5%
- Ik weet niet wat er allemaal moet veranderen aan mijn huis	169	37,6%	35	36,1%
- Ik heb hulp nodig bij de uitvoering	123	27,3%	21	21,6%
- Als ik iets wil gaan doen, wil ik weten waar ik terecht kan met vragen	82	18,2%	13	13,4%
- Mijn huis is veel te oud, aanpassen gaat te veel kosten	44	9,8%	5	5,2%
- Ik ga of wil gaan verhuizen en daarom doe ik niets	40	8,9%	6	6,2%
- Ik ben al op leeftijd, ik zal de investering niet meer terugverdienen	79	17,6%	20	20,6%
- Ik ben al op leeftijd, ik wil mijn spaargeld aan iets anders besteden	40	8,9%	14	14,4%
- Wat gebeurt er als ik niet mee wil doen?	65	14,4%	14	14,4%
- Geen	27	6,0%	12	12,4%
- Weet niet	37	8,2%	9	9,3%
Totaal aantal respondenten:		450		97
Geen antwoord:		6		4

2.4 acceptatievoorwaarden aardgasvrij wonen

Aan alle eigenaren van een koopwoning is vervolgens gevraagd wanneer het aardgasvrij maken van hun woning voor hen (wél) acceptabel zou zijn.

Uit tabel 6 blijkt dat het aardgasvrij maken van hun woning voor de meesten (wel) acceptabel zou zijn als de investeringskosten niet te hoog zijn. Voor respondenten in koopeengezinswoningen zou het ook belangrijk zijn dat er subsidie is voor het nemen van maatregelen en dat ze heldere en betrouwbare informatie krijgen. Voor respondenten in een koopflat/ -appartement zijn ook belangrijke voorwaarden dat hun energiekosten ongeveer gelijk blijven en ook dat ze heldere en betrouwbare informatie krijgen.

Tabel 6. Genoemde voorwaarden onder welke het aardgasvrij maken van de woning (wel) acceptabel zou zijn voor de respondenten in een koopwoning (eengezinswoning) en in een koopwoning (flat/ appartement)

- Men mocht meer antwoorden geven

	Koopwoning (eengezinswoning)		Koopwoning (flat/ appartement)	
	Aantal	In % van het totaal aantal respondenten	Aantal	in % van het totaal aantal respondenten
- als de investeringskosten niet te hoog zijn	264	60,4%	48	51,1%
- als mijn 'energiekosten' (bijvoorbeeld energierekening + kosten voor aflossing van een lening voor de investeringen) ongeveer gelijk blijven	169	38,7%	44	46,8%
- als er subsidie is voor het nemen van maatregelen	239	54,7%	43	45,7%
- als ik hiervoor een lening kan krijgen met gunstige voorwaarden	52	11,9%	11	11,7%
- als ik heldere en betrouwbare informatie krijg	175	40,0%	38	40,4%
- als er een loket is waar ik heen kan met vragen	66	15,1%	14	14,9%
- als ik het samen met mijn buurt kan doen	80	18,3%	21	22,3%
- als mijn buurt en ik goede begeleiding krijgen tijdens het proces	77	17,6%	22	23,4%
- als het om een kleine ingreep aan mijn huis gaat	118	27,0%	27	28,7%
- nooit, ik wil het niet	24	5,5%	5	5,3%
- weet niet	39	8,9%	13	13,9%
Totaal aantal respondenten:		437		94
Geen antwoord:		19		7

2.5 plannen voor (verdere) verduurzaming

Aan alle respondenten die nog niet (helemaal) aardgasvrij zijn en wel van plan zijn hier mee aan de slag te gaan, is gevraagd of ze van plan zijn om te investeren in het (verder) verduurzamen van hun woning of wooncomplex (VvE).

Van de respondenten is 41% zeker van plan zijn om te investeren in het (verder) verduurzamen van hun woning of wooncomplex (VvE). Daarnaast zegt 38% dat misschien te willen doen. In totaal zegt 11% dat niet van plan te zijn en 10% weet het niet.

Tabel 7. Plannen om eventueel in te investeren in het (verder) verduurzamen van hun woning of wooncomplex (VvE) (n=536)

Bent u van plan om te investeren in het (verder) verduurzamen van uw woning of wooncomplex (VvE)	Aantal	In % van het totaal
ja, zeker	217	40,5%
ja, misschien	205	38,2%
nee	61	11,4%
weet niet	53	9,9%
Totaal	536	100,0%

2.6 bekendheid Energieloket en informatiebehoefte

Het Energieloket Zoetermeer is bij 38% van de respondenten bekend en bij 62% van de respondenten niet.

Van de respondenten in een huurwoning is 28% bekend met het Energieloket Zoetermeer.

Van de respondenten met een koopeengezinswoning is dat 46% en van respondenten in een koopflat of – koopappartement 22% (zie bijlage 1 tabel X3).

Tabel 8. Bekendheid met het Energieloket Zoetermeer (n=878)

Bent u bekend met het Energieloket Zoetermeer	Aantal	In % van het totaal
ja	331	37,7%
nee	547	62,3%
Totaal	878	100,0%

In totaal heeft 37% van de respondenten behoefte aan informatie of advies over verduurzamen en energie besparen. De overige 63% heeft hier geen behoefte aan. Een indeling naar koop- en huurwoningen laat zien dat van de respondenten in een huurwoning 27% behoefte heeft aan informatie en advies over verduurzamen en energie besparen. Van de respondenten in een koopeengezinswoning is dat 41% en bij respondenten in een koopflat – of -appartement 37% (zie bijlage 1 tabel X4).

Tabel 9. Behoefte aan informatie en advies over verduurzamen en energie besparen (n=872)

Heeft u behoefte aan informatie of advies over verduurzamen en energie besparen?	Aantal	In % van het totaal
ja	320	36,7%
nee	552	63,3%
Totaal	872	100,0%

Aan alle respondenten die behoefte hebben aan informatie of advies over verduurzamen en energie besparen is gevraagd waaraan ze behoefte hebben. In de vraagstelling is daarbij een onderscheid gemaakt tussen de behoeftes van respondenten in een koopwoning (zie tabel 10) en respondenten in een huurwoning (zie tabel 11).

koopwoning

Van de respondenten in een koopwoning, die behoefte hebben aan informatie en advies over het verduurzamen en energiebesparing, heeft 65% behoefte aan informatie over het verduurzamen van de woning en heeft 60% aan informatie en ondersteuning bij het aanvragen van subsidie(s). Daarnaast heeft 42% behoefte aan informatie over kleine, praktische besparingsmaatregelen die ze in huis kunnen nemen. Ook bestaat bij 30% behoefte aan collectieve inkoopacties van zonnepanelen en bij 27% aan collectieve aankoopacties van isolatiematerialen.

Tabel 10. Genoemde behoefte aan informatie of advies over verduurzamen en energiebesparing van respondenten in een koopwoning (n=254)

Genoemde behoefte:	Aantal keren genoemd	In % van het totaal aantal respondenten
- informatie over kleine, praktische besparingsmaatregelen die ik in huis kan nemen	109	42,9%
- informatie over het verduurzamen van mijn woning	166	65,4%
- informatie over het verduurzamen van ons wooncomplex (in geval van VvE)	38	15,0%
- informatie en ondersteuning bij het aanvragen van subsidie(s)	153	60,2%
- ondersteuning bij het selecteren van aanbieders/ offertevergelijking	96	37,8%
- inspiratie en voorbeeldverhalen uit Zoetermeer	52	20,5%
- collectieve inkoopacties van zonnepanelen	77	30,3%
- collectieve inkoopacties van isolatiematerialen	69	27,2%
- een stappenplan en inzicht in waar ik moet beginnen met verduurzaming van mijn woning	84	33,1%
- contactgegevens van een duurzaam buurtinitiatief in mijn woonomgeving	32	12,6%
- inzicht in welke apparaten in huis de meeste invloed hebben op de hoogte van mijn energierekening	78	30,7%
- iets anders: (zie bijlage 1 tabel X1)	29	11,4%
- weet niet	5	2,0%
Totaal aantal respondenten: 254		

huurwoning

Van de respondenten in een huurwoning, die advies willen over het verduurzamen en energiebesparing, wil meer dan twee derde (68%) informatie over kleine, praktische besparingsmaatregelen die ze in huis kunnen nemen of inzicht in welke apparaten in huis de meeste invloed hebben op de hoogte van hun energierekening (59%).

Tabel 11. Genoemde behoefte aan informatie of advies over verduurzamen en energiebesparing van respondenten in een huurwoning (n=56)

Genoemde behoefte:	Aantal keren genoemd	In % van het totaal aantal respondenten
- informatie over kleine, praktische besparingsmaatregelen die ik in huis kan nemen	38	67,9%
- een energiecoach die aan huis advies kan geven over mogelijkheden om te besparen op energie	11	19,6%
- inzicht in welke apparaten in huis de meeste invloed hebben op de hoogte van mijn energierekening	33	58,9%
- iets anders, namelijk: (zie bijlage 1 tabel X2)	4	7,1%
- weet niet	2	2,3%
Totaal aantal respondenten: 56		

BIJLAGE 1. TABELLEN

Tabel X1. Een andere vorm van informatie of advies over verduurzamen en energiebesparing door kopers, anders namelijk:

- Wat zijn de maatregelen die 1. Specifiek voor mijn woning het meest relevant/rendabel zijn; 2) Wat is de planning in Zoetermeer?
- Advies inzake warmtepomp.
- Afhankelijk van mijn verblijf in Nederland.
- Bouwkundigen, die kosteloos kijken wat er mogelijk is in mijn huidige woning.
- Collectieve inkoop van all electric warmtepomp.
- Duidelijkheid wat het kost en hoe dit betaald kan worden.
- Een gratis deugdelijk bouwkundig verduurzamingsadvies van onze woning, niet advies over spaarlampen.
- Een haalbare oplossing voor vervanging CV en warmwaterinstallatie
- Een landelijk eenduidig beleid. Huidige subsidies zijn zo versnipperd, daardoor totaal onduidelijk.
- Financiering.
- Ga binnenkort verhuizen naar appartement met energielabel A.
- Het aanvragen van subsidies moet anders kunnen.
- Het verduurzamen is afhankelijk van gemeente plannen op wijkniveau.
- Ik heb niet genoeg geld voor aanpassingen.
- In Zoetermeer staan veel blokken met dezelfde huizen. Het zou handig zijn als er een verduurzamingsadvies voor zo'n heel blok zou komen. Dat is stukken voordeliger dan als iedereen dat zelf regelt. Hierbij zouden bewoners elkaar ook kunnen inspireren.
- Info moet telefonisch of aan balie maar in een folder.
- Info over wat de energieleveranciers gaan doen, komt er bijv. Een warmtenet, wanneer en hoe?
- Inzicht in hoe goed mijn woning nog is geïsoleerd.
- Inzicht in lokaal opslaan van opgewekte energie en zonneboilers.
- Isolatie spouwmuren.
- Jip & Janneke verhaal oplossing voor koopwoningen van het gas af.
- Meer ingrijpen en financiële hulp van de gemeente als VvE's niet op tijd willen of kunnen verduurzamen, waardoor gebouwen vervallen.
- Onze VvE heeft hier behoefte aan.
- Stedin werkt niet mee aan het vernieuwen van de elektra vanaf de straat, zodat wij zonnepanelen kunnen aanschaffen.
- Subsidie krijgen.
- Van gas naar elektrisch koken.
- Warmtepomp en samenwerking met stadsverwarming.
- Wij zoeken dit soort zaken zelf altijd grondig uit.

Tabel X2. Iets anders genoemd door huurders, namelijk:

- Dat de woningbouw de huizen goed isoleert
- Dat de woningbouw het huis onder handen neemt.
- Dat mijn verhuurder stappen gaat nemen in het energiezuinig maken van mijn huurwoning. Dus dubbele ramen, isoleren van muren etc.
- Wordt middels de verhuurder reeds geregeld

Tabel X3. Bekendheid van het Energieloket bij respondenten in een huur- of koopwoning

	Bent u bekend met het Energieloket Zoetermeer?		
	ja	nee	totaal
Huurwoning	25,7%	74,3%	100% (n=230)
Koopwoning eengezins	45,8%	54,2%	100% (n=544)
Koopwoning appartement/flat	21,6%	78,4%	100% (n=102)
Totaal	37,7%	62,3%	100% (n=876)

Tabel X4. Bekendheid van het Energieloket bij respondenten in een huur- of koopwoning

	Heeft u behoefte aan informatie en advies over verduurzamen en energie besparen?		
	ja	nee	totaal
Huurwoning	27,0%	73,0%	100% (n=226)
Koopwoning eengezins	40,8%	59,2%	100% (n=544)
Koopwoning appartement/flat	37,0%	63,0%	100% (n=100)
Totaal	36,8%	63,2%	100% (n=870)

BIJLAGE 2. Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

De in dit verslag opgenomen uitkomsten hebben betrekking op de 883 respondenten uit de stadspanning 2022 die vragen hebben ingevuld over het onderwerp energietransitie. Over de 'werkelijkheid', dat wil zeggen de situatie in de totale populatie van Zoetermeer 18-plussers, kunnen alleen uitspraken worden gedaan in de vorm van punt- of intervallschattingen.

Wanneer in de respons bijvoorbeeld 40% een bepaald gedrag vertoont, wordt aangenomen dat dit in de populatie ook 40% zal zijn. Een dergelijke puntschatting van een percentage zal bijna altijd in meer of mindere mate van de werkelijkheid afwijken.

De kans op een verkeerde schatting kan aanzienlijk worden teruggebracht door de werkelijkheid te schatten in de vorm van intervallen (intervallschattingen).

Het is daarbij mogelijk, met behulp van statistische formules, de grootte van een interval zodanig rond de enquête-uitkomst te kiezen dat met een bepaalde mate van zekerheid (veelal 'betrouwbaarheid' genoemd) kan worden aangenomen dat het werkelijke percentage zich binnen dat interval bevindt.

Enkele voorbeelden ter verduidelijking:

- Stel dat van alle 883 respondenten 30% opvatting A heeft. In werkelijkheid (dus in de totale populatie van Zoetermeeders van 18 jaar en ouder) zal dit percentage dan met 95% zekerheid liggen tussen 27,0% en de 33,0%.
- Stel dat van alle respondenten er 50 gedrag x vertonen. Als van deze 50 personen 60% vrouw is dan kan met 95% zekerheid gesteld worden dat van alle Zoetermeerse 18-plussers die gedrag x vertonen tussen de 46,4 en 73,6% vrouw is.

Tabel 1. Procentpunten waarmee de werkelijke percentages (dus die in de populatie) maximaal kunnen afwijken van die in de respons. (Bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%).

Aantal respondenten	10% of 90%	20% of 80%	30% of 70%	40% of 60%	50%
100	5,9	7,8	9,0	9,6	9,8
200	4,2	5,5	6,4	6,8	6,9
300	3,4	4,5	5,2	5,5	5,7
400	2,9	3,9	4,5	4,8	4,9
500	2,6	3,5	4,0	4,3	4,4
600	2,4	3,2	3,7	3,9	4,0
700	2,2	3,0	3,4	3,6	3,7
800	2,1	2,8	3,2	3,4	3,5
883	2,0	2,6	3,0	3,2	3,3

BIJLAGE 3. Populatie, steekproef en respons

In de volgende tabel zijn de Zoetermeerse bevolking, de steekprofeenheden en de respondenten naast elkaar gezet naar de gecombineerde kenmerken leeftijd en geslacht.

Geslacht en leeftijd, in % van:

-de Zoetermeerse bevolking van 18 jaar en ouder (per 1-1-2022);

-de personen in de steekproef A (per 1-9-2022);

-de respondenten (volgens opgave van de respondent).

Geslacht en leeftijd	Bevolking	Personen in de steekproef	Respondenten
Man 18 < 30 jr.	8,7%	13,2%	4,9%
Vrouw 18 < 30 jr.	8,3%	12,5%	4,8%
Anders 18 < 30 jr.	-	-	0,5%
Man 30 < 40 jr.	7,8%	11,0%	6,1%
Vrouw 30 < 40 jr.	8,4%	11,0%	7,7%
Anders 30 < 40 jr.	-	-	0,3%
Man 40 < 50 jr.	7,4%	8,6%	9,5%
Vrouw 40 < 50 jr.	7,9%	9,3%	8,7%
Anders, 40 < 50 jr.	-	-	0,2%
Man 50 < 65	12,4%	9,0%	10,1%
Vrouw 50 < 65	13,4%	10,0%	13,5%
Anders, 50 < 65 jr.	-	-	0,3%
Man 65 jr. en ouder	11,9%	6,8%	15,9%
Vrouw 65 jr. en ouder	13,5%	8,5%	17,1%
Anders, 65 jr., en ouder	-	-	0,5%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	100194	4.000	883

BIJLAGE 4. VRAGENLIJST ONDERZOEK

ENERGIETRANSITIE

80. In 2050 moeten alle Nederlandse woningen aardgasvrij zijn. Zoetermeer streeft naar een aardgasvrije gebouwde omgeving in 2040.

Welke uitspraak past het best bij uw mening hierover?

- 1. ik zie graag dat Zoetermeer voorloopt en vaart maakt met de landelijke doelstellingen om aardgasvrij te worden
- 2. ik zie graag dat Zoetermeer aansluit bij de landelijke doelstellingen om uiterlijk in 2050 aardgasvrij te zijn
- 3. ik vind de landelijke doelstelling om aardgasvrij te worden niet realistisch
- 4. ik ben het helemaal niet eens met het streven om aardgasvrij te wonen
- 5. ik weet het nog niet/ geen mening

81. Woont u in een huur- of in een koopwoning?

- 1. huurwoning → ga naar vraag 87
- 2. koopwoning (eengezinswoning) → ga naar vraag 82
- 3. koopwoning (appartement/ flat) → ga naar vraag 83

82. Sommige bewoners denken na over het helemaal aardgasvrij maken van hun huis, anderen nog helemaal niet. Weer andere bewoners hebben hun huis al aardgasvrij gemaakt of zijn hier mee bezig.

Hoe staat u er tegenover?

- 1. ik wil dat wel doen, maar ik heb me er nog niet in verdiept → ga naar vraag 84
- 2. ik wil dat wel, maar de informatie is niet helder, ik weet niet wat ik moet doen → ga naar vraag 84
- 3. ik heb me er wel in verdiept, maar ik heb nog niets gedaan → ga naar vraag 84
- 4. ik heb plannen om maatregelen te nemen → ga naar vraag 84
- 5. ik heb al maatregelen genomen, maar ik ben nog niet (helemaal) aardgasvrij → ga naar vraag 86
- 6. ik heb maatregelen genomen en ben nu aardgasvrij → ga naar vraag 87
- 7. mijn huis was al aardgasvrij bij de aankoop → ga naar vraag 87
- 8. ik wil het niet → ga naar vraag 84
- 9. niet van toepassing: ik ben niet de (mede-)eigenaar → ga naar vraag 87

83. Sommige Verenigingen van Eigenaren (VvE's) denken na over het aardgasvrij maken van hun flat of appartementencomplex, andere nog helemaal niet. Weer andere VvE's hebben hun wooncomplex al aardgasvrij gemaakt of zijn hier mee bezig.

Hoe staat uw VvE hier tegenover?

- 1. onze VvE wil wel, maar we hebben er ons nog niet voldoende in verdiept
- 2. onze VvE wil wel, maar we hebben meer en duidelijkere informatie nodig
- 3. onze VvE heeft zich er al wel in verdiept, maar we hebben nog niets gedaan
- 4. onze VvE wil wel, maar we hebben onvoldoende financiële middelen
- 5. we hebben plannen om maatregelen te nemen en weten wat we willen doen
- 6. we hebben al maatregelen genomen, maar we zijn nog niet (helemaal) aardgasvrij → ga naar vraag 86
- 7. onze flat/ ons appartementencomplex is al aardgasvrij → ga naar vraag 87
- 8. onze VvE is hierover verdeeld
- 9. onze VvE wil het (nog) niet
- 10. weet niet

84. Wat zijn uw belangrijkste zorgen, wensen en/of vragen rond aardgasvrij wonen?

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- ik ben bang voor hoge kosten
- ik weet niet wat er allemaal moet veranderen aan mijn huis
- ik heb hulp nodig bij de uitvoering
- als ik iets wil gaan doen, wil ik weten waar ik terecht kan met vragen
- mijn huis is veel te oud, aanpassen gaat te veel kosten
- ik ga of wil gaan verhuizen en daarom doe ik niets
- ik ben al op leeftijd, ik zal de investering niet meer terugverdienen
- ik ben al op leeftijd, ik wil mijn spaargeld aan iets anders besteden
- wat gebeurt er als ik niet mee wil doen?
- geen
- weet niet

85. Wanneer zou het aardgasvrij maken van uw woning voor u (wél) acceptabel zijn?

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- als de investeringskosten niet te hoog zijn
- als mijn 'energiekosten' (bijvoorbeeld energierekening + kosten voor aflossing van een lening voor de investeringen) ongeveer gelijk blijven
- als er subsidie is voor het nemen van maatregelen
- als ik hiervoor een lening kan krijgen met gunstige voorwaarden
- als ik heldere en betrouwbare informatie krijg
- als er een loket is waar ik heen kan met vragen
- als ik het samen met mijn buurt kan doen
- als mijn buurt en ik goede begeleiding krijgen tijdens het proces
- als het om een kleine ingreep aan mijn huis gaat
- nooit, ik wil het niet → ga naar vraag 87
- weet niet

86. Bent u van plan om te investeren in het (verder) verduurzamen van uw woning of wooncomplex (VvE)?

- 1. ja, zeker
- 2. ja, misschien
- 3. nee
- 4. weet niet

87. Bent u bekend met het Energieloket Zoetermeer?

- 1. ja
- 2. nee

88. Heeft u behoefte aan informatie of advies over verduurzamen en energie besparen?

- 1. ja
- 2. nee → ga naar vraag 91

LET OP: Woont u in een koopwoning? Ga verder met vraag 89.
Woont u in een huurwoning? Ga verder met vraag 90.

89. Waar heeft u behoefte aan?

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- informatie over kleine, praktische besparingsmaatregelen die ik in huis kan nemen
- informatie over het verduurzamen van mijn woning
- informatie over het verduurzamen van ons wooncomplex (in geval van VvE)
- informatie en ondersteuning bij het aanvragen van subsidie(s)
- ondersteuning bij het selecteren van aanbieders/ offertevergelijking
- inspiratie en voorbeeldverhalen uit Zoetermeer
- collectieve inkoopacties van zonnepanelen
- collectieve inkoopacties van isolatiematerialen
- een stappenplan en inzicht in waar ik moet beginnen met verduurzaming van mijn woning
- contactgegevens van een duurzaam buurtinitiatief in mijn woonomgeving
- inzicht in welke apparaten in huis de meeste invloed hebben op de hoogte van mijn energierekening
- iets anders, namelijk:

- weet niet

LET OP: ga nu door naar vraag 91

90. Waar heeft u behoefte aan?

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- informatie over kleine, praktische besparingsmaatregelen die ik in huis kan nemen
- een energiecoach die aan huis advies kan geven over mogelijkheden om te besparen op energie
- inzicht in welke apparaten in huis de meeste invloed hebben op de hoogte van mijn energierekening
- iets anders, namelijk:

- weet niet